

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
33 92 93 00

Folketinget
lov@ft.dk

Valgklage fra Chris von Ahnen

Sagsnr.
2015 - 5297

Doknr.
249272

Dato
29-06-2015

Fra Chris von Ahnen, har det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium: nu Social- og Indenrigsministeriet modtaget vedhæftede e-mail af 20. juni 2015 med bilag vedrørende folketingsvalget den 18. juni 2015. Chris von Ahnen klager over, at han som en person med dansk indfødsret med bopæl i Sverige, der også er medlem af Den Europæiske Union, ikke kan optages på valglisten til folketingsvalg. Chris von Ahnen har anført, at det er i strid med hans demokratiske rettigheder, der er sikret under EU-traktaten. Chris von Ahnen anfører videre, at valget på denne baggrund bør erklæres ugyldigt.

Chris von Ahnen har som bilag til klagen vedlagt Valgnævnets afgørelse af 18. maj 2014, hvoraf fremgår, at Chris von Ahnen har fået afslag på optagelse på folketingsvalglisten. Derudover har Chris von Ahnen som bilag vedlagt en anbefaling fra Europa Kommissionen (Commission Recommendation) af 29. januar 2014 vedrørende konsekvenserne ved at fratage valgetten fra unionsborgere, der udøver deres ret til fri bevægelighed (Addressing the consequences of disenfranchisement of Union citizens exercising their rights to free movement).

1. Social- og Indenrigsministeriet kan om reglerne for valgret til Folketinget oplyse, at det efter grundlovens § 29, stk. 1, bl.a. er en betingelse for at have valgret til Folketinget, at man har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret (18 år siden 1978) og i øvrigt ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6 (tidligere kaldt "umyndiggjort"). Grundlovens § 29, stk. 1, indeholder herudover et krav om fast bopæl i riget som betingelse for valgret til Folketinget.

De nærmere regler herom følger af § 2 i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 369 af 10. april 2014). Disse regler blev senest ændret ved lov nr. 438 af 9. juni 2004 i overensstemmelse med anbefalingerne fra det af den daværende indenrigs- og sundhedsminister og justitsminister nedsatte Valgretsudvalg med deltagelse af statsretseksperter. Valgretsudvalget havde fået til opgave at undersøge mulighederne for, hvorledes kredsen af personer med dansk indfødsret, der under ophold i udlandet har valgret til Folketinget, i videst muligt omfang kunne udvides inden for rammerne af grundloven. Valgretsudvalget afgav i oktober 2003 sin betænkning vedrørende revision af folketingsvalglovens regler om valgret under udlandsophold (betænkning nr. 1432/2003).

De nu gældende regler i folketingsvalglovens § 2 er sålydende:

"§ 2. Personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, anses for at have fast bopæl i riget.

Stk. 2. Følgende personer, der midlertidigt har taget ophold i udlandet, anses ligeledes for at have fast bopæl i riget:

- 1) Personer, der er udsendt for at gøre tjeneste i udlandet som ansat af en dansk offentlig myndighed eller en herværende privat virksomhed eller forening.
 - 2) Personer, der opholder sig i udlandet som ansat i en international organisation, hvoraf Danmark er medlem.
 - 3) Personer, der er udsendt for at gøre tjeneste i udlandet af en dansk hjælpeorganisation.
 - 4) Personer, der opholder sig i udlandet i uddannelsesøjemed.
 - 5) Personer, der opholder sig i udlandet af helbredsmæssige grunde.
 - 6) Personer, der opholder sig i udlandet, og som i henseende til tilknytningen til riget ganske må sidestilles med de personer, der er nævnt i nr. 1-5.
- Stk. 3. Personer, der opholder sig i udlandet, anses ligeledes for at have fast bopæl i riget, såfremt de agter at vende tilbage til riget inden for 2 år efter udrejsen.
- Stk. 4. En person, der samlever på fælles bopæl med en person, der er omfattet af stk. 1, 2 eller 3, anses for at have fast bopæl i riget, såfremt de pågældende to samlevende
- 1) har indgået ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden eller
 - 2) opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden udrejsen."

Efter folketingsvalglovens § 16, stk. 2, kan vælgere, der har haft bopæl i udlandet i mere end 4 år, eller hvis der i øvrigt er tvivl om, hvorvidt vælgeren er omfattet af lovens § 2, kun optages på valglisten, hvis det af den daværende økonomi- og indenrigsminister nedsatte Valgnævn anser betingelserne i lovens § 2 for at være opfyldt.

Det fremgår af afgørelsen af 18. maj 2014 fra Valgnævnet, der var vedlagt klagen, at Chris von Ahnen ifølge Det Centrale Personregister (CPR) udrejste den 1. november 2004, hvorfor ansøgningen om optagelse på valglisten skulle behandles af Valgnævnet.

Det følger af folketingsvalglovens § 2, stk. 2, at det er en betingelse for valgret, at varigheden af udlandsopholdet er midlertidig. Det er således ikke tilstrækkeligt, at man opholder sig i udlandet af en af de årsager, der er nævnt i folketingsvalglovens § 2, stk. 2, hvis ikke man samtidig opfylder betingelsen om, at udlandsopholdet er midlertidigt.

For så vidt angår midlertidighedsbetingelsen fremgår det af afgørelsen fra Valgnævnet, at nævnet har opstillet den retningslinje, at personer, der opholder sig i udlandet af en af de årsager, der er nævnt i folketingsvalglovens § 2, stk. 2, og hvis udlandsophold ikke overstiger 8 år, kan optages på valglisten. Personer, der på ansøgningstidspunktet har opholdt sig i udlandet i mere end 8 år, vil derfor som udgangspunkt ikke blive optaget på valglisten.

Valgnævnet tog ikke i afgørelsen stilling til, hvorvidt Chris von Ahnen opholdt sig i udlandet af en af de årsager, der er nævnt i folketingsvalglovens § 2, stk. 2. Valgnævnet meddelte afslag på Chris von Ahnens ansøgning om optagelse på folketingsvalglisten under henvisning til, at nævnet ikke på baggrund af de oplysninger, Chris von Ahnen havde anført i sin ansøgning, fandt grundlag for at fravige nævnets praksis vedrørende midlertidigt udlandsophold, og at nævnet herefter på grund af varigheden af Chris von Ahnens ophold i udlandet fandt, at opholdet ikke længere kunne betragtes som midlertidigt. Nævnet henviste herved til, at Chris von Ahnen ifølge egne oplysninger udrejste af landet den 10. november 2004 og ifølge Det Centrale Personregister (CPR) udrejste af landet den 1. november 2004.

Det tilføjes, at midlertidighedsbetingelsen i folketingsvalglovens § 2, stk. 2, er behandlet i Valgretsudvalgets betænkning nr. 1432/2003, afsnit 5.2.8.5., side 204 ff., og afsnit 6.2.6., side 338 ff. Det daværende Valgretsnævn bekendtgjorde ved sin meddelelse af 2. juli 2002 sin ændring af nævnets praksis til den nuværende praksis som beskrevet ovenfor. Nævnet tilkendegav i den forbindelse, at en lavere øverste grænse for det åremål af ophold i udlandet, der i almindelighed kunne anses for et midlertidigt udlandsophold, ville harmonere bedre med grundlovens bopælskrav. De juridiske pro-

fessorer i Valgretsudvalget (Jens Peter Christensen, Henrik Zahle og Claus Haagen Jensen) konkluderede, at en lovregel, der indebar, at udlandsophold i op til 12 år i almindelighed ansås for midlertidige, ville give anledning til betænkeligheder af en sådan vægt i forhold til bopælskravet i grundlovens § 29, stk. 1, at en sådan ordning ikke kunne anses for grundlovsmæssig.

2. Social- og Indenrigsministeriet kan om foreneligheden mellem bopælskravet i grundlovens § 29, stk. 1, og EU-retten oplyse, at spørgsmålet om EU-medholdeligheden af den danske grundlovs krav om fast bopæl i Danmark som betingelse for valgret til Folketinget er behandlet i Valgretsudvalgets betænkning, kapitel 4.2., side 154 ff. Valgretsudvalget konkluderer, at grundlovens krav om fast bopæl som betingelse for valgret til Folketinget ikke kan anses for at være i strid med EU-retten.

Justitsministeriet har endvidere efterfølgende over for Folketinget i forbindelse med besvarelsen af en række folketingssspørgsmål redegjort for den danske valglovgivnings forhold til EU-retten. Social- og Indenrigsministeriet kan henvise til vedhæftede besvarelse af 7. april 2004 på folketingssspørgsmål nr. S 2616 af 5. marts 2004 og til den vedhæftede endelige besvarelse af 23. oktober 2008 på Kommunaludvalgets spørgsmål nr. 160, stillet den 3. september 2008 (KOU Alm. Del). I begge besvarelser konkluderer Justitsministeriet, at den danske folketingsvalglovgivning ikke er i strid med EU-retten.

Det tilføjes, at spørgsmålet om, hvorvidt det ville være foreneligt med bopælskravet i grundlovens § 29, stk. 1, at anse personer med dansk indfødsret, der tager ophold i udlandet, men har arbejde eller uddanner sig i Danmark, (grænsegængere) for at have fast bopæl i riget, er behandlet i Valgretsudvalgets betænkning, afsnit 6.2.5., side 335 ff. Valgretsudvalget konkluderer, at en sådan ordning ikke vil være forenelig med grundlovens § 29.

3. Afslutningsvis skal Social- og Indenrigsministeriet gøre opmærksom på, at Annette Bendtsen og Chris von Ahnen i forbindelse med folketingsvalget den 15. september 2011 indgav en valgklage over, at de som personer med dansk indfødsret med arbejde i Danmark, men med fast bopæl i Sverige ikke kunne optages på valglisten til dette folketingsvalg. Spørgsmålet er behandlet i betænkning afgivet den 29. september 2011 af Udvalget til Prøvelse af Valgene, afsnit B. 10). Se beslutningsforslag B 1, FT 2010-11, 2. samling.

Klageren vil herfra blive underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen
Hans B. Thomsen